

RES

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

HISTORICA

NR 55 ROK 2023

RES —————
CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS
HISTORICA
—————
—————

RADA NAUKOWA/SCIENTIFIC BOARD

Daniel Peter Bagi (University of Pécs, Hungary)
Valentin Constantinov (Academy of Sciences of Moldova, Republic of Moldova)
Ilona Czamańska (Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland)
Luca Fezzi (University of Padua, Italy)
Roman Stanisław Jurkowski (University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland)
Tomasz Knoz (Masaryk University in Brno, Czech Republic)
Anamarija Kurilić (University of Zadar, Croatia)
Tomasz Jerzy Pawelec (University of Silesia in Katowice, Poland)
Sergij Posokhov (V.N. Karazin Kharkiv National University, Ukraine)
Benet Salway (University of London, Great Britain)
Victor Spinei (Ia I Institute of Archaeology, Romania)
Gvido Straube (University of Latvia, Latvia)
Rustem Tchunchuk (Kazan Federal University, Russian Federation)
Jacek Wijaczka (Nicolaus Copernicus University in Toruń, Poland)
Jakub Wojtkowiak (Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland)
Leo Leonid Opanas Zaskilniak (Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine)

KOMITET REDAKCYJNY/EDITORIAL COMMITTEE

REDAKTOR NACZELNY/EDITOR-IN-CHIEF

Krzysztof Latawiec (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)

REDAKTORZY TEMATYCZNI/THEME EDITORS

Artur Górak (Archival Sciences, Documentation Management, Auxiliary Sciences of History
(Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Joern Happel (History 19th-20th Centuries, Social History (University of Basel, Switzerland))
Eriks Jekabsons (Modern History 19th-20th Centuries, Political History (University of Latvia, Latvia))
Ireneusz Łuć (Ancient and Medieval History (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Miroslav Novotný (Modern History 16th-18th Centuries
(University of South Bohemia in České Budějovice, Czech Republic))
Marek Woźniak (Methodology of History, History of Historiography (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Lyubov Zhvanko (Modern History 19th-20th Centuries, History of Science (Kharkiv State Veterinary Academy, Ukraine))

REDAKTORZY JĘZYKOWI/LANGUAGE EDITORS

Przemysław Malec (English (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Anna Maziarczyk (French (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Katarzyna Wójcik (German (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))
Artur Sadecki (Russian (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland))

SEKRETARZ/SECRETARY

Robert Stępień (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)
Wojciech Michalski (Maria Curie-Skłodowska University in Lublin, Poland)

ADRES KOMITETU REDAKCYJNEGO/ADDRESS OF EDITORIAL COMMITTEE

Instytut Historii UMCS
Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, 20-031 Lublin
<https://journals.umcs.pl/rh/index>; e-mail: reshistorica@umcs.pl

RES

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

HISTORICA

NR 55 ROK 2023

REDAKCJA JĘZYKOWA/EDITING
Przemysław Malec (język angielski)
Mateusz Byra (język polski)
Stanisław Powąła-Niedźwiecki (język polski)

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH/COVER AND TITLE PAGES DESIGN
Agnieszka Muchowska

SKŁAD/TYPESSETTING
Wojciech Olech

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowej bazie danych „The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” <<http://cejsh.icm.edu.pl>>
Summaries of published articles are available online in the international database “The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” <<http://cejsh.icm.edu.pl>>

Czasopismo znajduje się na liście referencyjnej ERIH Plus/
The journal is on the ERIH Plus reference list
Czasopismo indeksowane jest w międzynarodowej bazie Directory of Open Access Journals (DOAJ)/
The journal is indexed in the Directory of Open Access Journals (DOAJ)

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2023

ISSN 2082-6060

Czasopismo wydawane jest online i w wersji drukowanej, pierwotną wersją czasopisma jest wersja online:
<https://journals.umcs.pl/rh/issue/archive>

The journal is published both in the printed and online version, the latter being its primary edition.
The online version of the journal is available at <https://journals.umcs.pl/rh/issue/archive>

Informacje o dacie zgłoszenia i publikacji artykułów znajdują się na stronie internetowej "Res Historica"
(<https://journals.umcs.pl/rh>) w metadanych artykułów.

Information about the dates of article submission and publication can be found on the webpage of "Res Historica"
(<https://journals.umcs.pl/rh>) in the article's metadata section.

PUBLISHED BY WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
20-031 Lublin, ul. Idziego Radziszewskiego 11, tel. (81) 537-53-04
e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl www.wydawnictwo.umcs.eu
Sales Department: tel./faks 81 537-53-02
Internet Bookstore: www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Wszystkie artykuły i recenzje zostały poddane badaniu antyplagiatowemu
All articles and reviews have been subjected to anti-plagiarism research

Table of Contents

Spis treści

ARTUR GÓRAK	
Profesorowi Krzysztofowi Skupieńskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin	9

TOMISŁAW GIERGIEL, KRZYSZTOF LATAWIEC, MAŁGORZATA SZABACIUK	
Bibliografia prac naukowych prof. dr. hab. Krzysztofa Skupieńskiego	13
The Bibliography of Scientific Works of Prof. dr hab. Krzysztof Skupieński	

STUDIES

MARCIN PYTEL	
Kiedy transumowano egzemplarz koloński rzekomego dokumentu fundacyjnego klasztora cystersów w Łądzie?	23
When the Köln Version of the Apparent Foundation Charter of Łąd Abbey Was Transumed?	

WALDEMAR GRACZYK	
Lokacja miasta Warki na tle procesów polityczno-ustrojowych Mazowsza w XIV wieku	39
The Foundation of the Town of Warka at the Background Political and Institutional Processes of Mazovia in 14th Century	

WOJCIECH IWAŃCZAK	
Eneaszy Sylwiusz Piccolomini i kobiety	51
Aeneas Sylvius Piccolomini and Women	

MACIEJ JANIŃ	
Najstarsze dzwony regionu lublinieckiego	69
The Oldest Bells of the Lubliniec Region	

JANUSZ TANDECKI	
Migracje rzemieślników na ziemiach polskich w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych w świetle źródeł archiwalnych	103
Migrations of Craftsmen in Polish Lands in the Middle Ages and on the Threshold of Modern Times According to Archival Sources	

WALDEMAR KOWALSKI	
Dochody z dóbr stołowych biskupów krakowskich i arcybiskupów gnieźnieńskich w 1545 r.	119
The Revenues from the Landed Estates of Cracow Bishops and Gniezno Archbishops of 1545	
TOMISŁAW GIERGIEL	
Herb Kamionki – źródła i treść	137
The Coat of Arms of Kamionka – Sources and Content	
ALICJA SZYMCZAK, JAN SZYMCZAK	
Karśnicy w Polsce Centralnej w źródłach epigraficznych z XVI–XVIII w.	161
The Karśnicki Family in Central Poland in Epigraphic Sources from the 16th–18th Centuries	
JOLANTA MAŁGORZATA MARSZAŁSKA	
Zaginione piętnastowieczne księgi ze zbiorów sufragana płockiego Piotra Lubarta (ok. 1470–1530)	181
Lost Books from the Collection of the Suffragan of Płock Piotr Aurifaber Lubart (c. 1470–1530)	
DOROTA WEREDA	
Kompetencje językowe bazylianów prowincji litewskiej w XVII–XVIII wieku	201
Linguistic Competence of the Basilian Monks of the Lithuanian Province in the 17th–18th Centuries	
JAN ROKITA	
Medale pośmiertne Augusta II Wettyna	217
August II Wettyn’s Posthumous Medals	
KRZYSZTOF SYTA	
Organizacja spławu w dobrach kasztelanowej krakowskiej Izabeli z Poniatowskich Branickiej	247
Organisation of Floating in the Estates of Widow of Kraków Castellan Izabela Branicka née Poniatowska	
MARCIN HLEBIONEK	
Herby ziemskie na pieczęciach koronnych króla Stanisława Augusta	281
Territorial Coats of Arms on the Crown Seals of King Stanisław August	
HENRYK WĄSOWICZ	
Nominacja elementów chronologicznych w kalendarzu republikańskim	305
Nomination of Chronological Elements in the Republican Calendar	
ARTUR GÓRAK	
Kancelaria administracji zbiurokratyzowanej. Przedmiot – zakres – model badawczy	335
Office of Bureaucratic Administration. Subject – Scope – Research Model	
EWA LETKIEWICZ	
Dialektyka historii i pamięci. Wokół postaci i pamiątek związanych z carem-królem Aleksandrem I (1777–1825)	351
Dialecticism of History and Memory. About figures and Mementoes Connected with Tsar-King Alexander I (1777–1825)	
BARTOSZ DRZEWIECKI	
Kancelarie Wolnego Miasta Krakowa – rekonesans badawczy	381
Chancelleries of Free City of Krakow – Preliminary Research Results	

ROBERT STĘPIEŃ	
Cystersi z klasztorów skasowanych w 1819 r. w diecezji sandomierskiej. Studium biograficzno-prozopograficzne	395
Cistercians from Monasteries Dissolved in 1819 in the Diocese of Sandomierz. A Biographical and Prosopographical Study	
ALICJA KULECKA	
O epistolografii użytkowej. Pisma do urzędów i dokumenty w poradnikach pisania listów z XIX wieku	455
About the Art of Applied Letters. The Letters to Offices and Documents in the Textbooks for Teaching of Correspondence in 19th Century	
SERGIY POSOKHOV	
Протоколы заседаний Совета Харьковского университета 1860-х – начала 1880-х годов как исторический источник	483
Protocols of Meetings of the Kharkiv University Council from the 60–70–80s of the 19th Century as a Historical Source	
Protokoły posiedzeń Rady Uniwersytetu Charkowskiego z lat sześćdziesiątych–osiemdziesiątych XIX w. jako źródło historyczne	
IRENA MAMCZAK-GADKOWSKA	
Z problematyki scalania archiwaliów w Polsce w okresie międzywojennym	499
Consolidation of Archival Materials in Poland in the Interwar Period	
MAREK KONSTANKIEWICZ	
Nadanie funkcji kancelaryjnej rejestrom prowadzonym przez starostwa powiatowe województwa lubelskiego w latach 1927–1929	517
Granting an Office Function to the Registers Maintained by Poviats Starost's Offices of the Lublin Voivodeship from 1927 to 1929	
ROBERT LITWIŃSKI, MONIKA NAPORA	
Życie sportowe w wypowiedziach uczestników konferencji zorganizowanej przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego (17–19 grudnia 1929 r.)	535
The Social Dimension of Sports Depicted in the Statements of the Participants in the Conference Organized by the State Office of Physical Education and Military (17–19 December 1929)	
DARIUSZ MAGIER	
Sprawa <i>archiwów wyodrębnionych</i> w tezach i projekcie ustawy o archiwach i materiałach archiwalnych z lat 1970–1971 – pierwsze starcie kompetencyjne Archiwów Państwowych z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych	557
The Case of the Separated Archives in the Polish Archival Network in the Theses and the Draft Act on Archives and Archival Materials from 1970–1971 – the First Competency Clash Between the State Archives and the Ministry of Internal Affairs	
TOMASZ CZARNOTA	
Od archiwum do archiwum. Uwagi na temat ewolucji funkcjonalno-organizacyjnej komórek archiwalnych w komitetach wojewódzkich PPR/PZPR	573
From Archive to Archive. Comments on the Functional and Organizational Evolution of Archival Units in Voivodeship Committees of the PPR/PZPR	
KRZYSZTOF KOPIŃSKI	
Wybrane oceny przewodników po zasobach archiwów państwowych w polskich czasopismach naukowych z lat 1959–2017	617
Selected Reviews of State Archive Resource Guides in Polish Journals Issued in the Years 1959–2017	

DOROTA DRZEWIECKA

- Wytyczne dotyczące przeprowadzania kontroli postępowania z dokumentami elektronicznymi jako wynik zmian postulowanych przez środowisko archiwistów ... 639
 Guidelines for Auditing the Handling of Electronic Documents as a Result of Changes Postulated by the Archives Community

JANUSZ ŁOSOWSKI

- Wyjazd naukowy do Lwowa jako forma kształcenia archiwistów w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej 659
 Scientific Trip to Lviv as a Form of Educating Archivists at the Maria Curie-Skłodowska University

MAŁGORZATA SZABACIUK

- Rola i zadania Inspektora Ochrony Danych w Archiwach Państwowych – próba oceny z perspektywy pięciu lat po wprowadzeniu unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) 693
 The Role and Responsibilities of the Data Protection Officer in the State Archives – an Attempt to Assess from the Perspective of Five Years after the Introduction of the EU General Data Protection Regulation (GDPR)

MATERIALS

WOJCIECH KRAWCZUK

- Organizacja kancelarii szwedzkiej Gustawa Adolfa wedle *Porządku* z 1626 roku 719
 The Organization of the Swedish Chancellery of Gustavus Adolphus According to the Order of 1626

ARTUR GOSZCZYŃSKI

- Jak sufragana chełmskiego kijami pobito, czyli o rozruchach religijnych w Hrubieszowie i Czerniczynie z marca–kwietnia 1636 r. Oblata protestacji i obdukcji Abrahama Śladkowskiego oraz oględzin ran jego kapelana, siostrzeńca i woźnicy w urzędzie grodzkim grabowieckim 737
 How the Suffragan of Chelm Was Beaten with Sticks, or about the Religious Riots in Hrubieszow and Czerniczin in March-April 1636. Oblate of Protestation and Obduracy of Abraham Śladkowski and Examination of Wounds of his Chaplain, Nephew, and Coachman at the Grabowiec Municipal Office

KRZYSZTOF LATAWIEC

- The Rules of the Classification and Disposal of Official Documents in the Customs Administration Structures in the Russian Empire of 1864 763
 Zasady kwalifikacji i brakowania dokumentacji urzędowej w strukturach administracji celnej Imperium Rosyjskiego z 1864 r.

SEBASTIAN PIĄTKOWSKI

- Wytyczne dotyczące czynności służbowych dla funkcjonariuszy *Gestapo* pracujących w komendzie *Sicherheitspolizei und SD* w Radomiu z 1940 r. 785
 Guidelines on Official Activities for Gestapo Officers Working at the Sicherheitspolizei und SD Headquarters in Radom, 1940